

University of Isfahan

Faculty of Biological Science and Technology

Department of Cell and Molecular Biology and Microbiology

Farzaneh Forouharfar

انتقال DNA پلاسمیدی به باکتری‌های مستعد Transformation

اهداف آزمایش

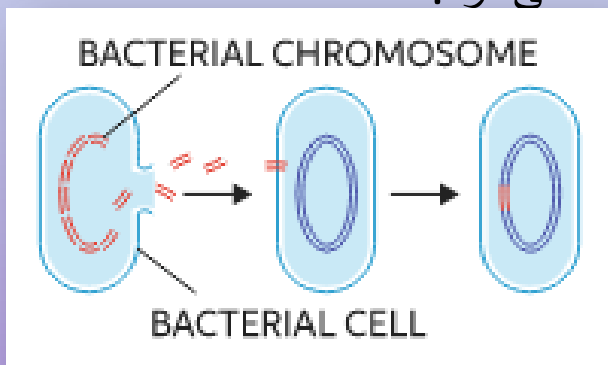

- ✓ تهیه ی سلول‌های باکتریایی مستعد (Competent)
- ✓ انتقال DNA پلاسمیدی به باکتری‌های مستعد (Transformation)
- ✓ تکثیر DNA پلاسمیدی

مقدمه:

- پس از اینکه حامل (پلاسمید) مناسب انتخاب شد و DNA خارجی وارد حامل شد می‌توانیم DNA نوترکیب حاصل را وارد سلول میزبان نماییم. برای این کار روش‌های متعددی وجود دارد که در ذیل توضیح داده می‌شود. لازم به ذکر است این روش صرفاً در رابطه با باکتری‌های نمی‌باشند و از بعضی روش‌ها جهت انتقال جهت انتقال DNA به سلول‌های یوکاریوتی هم استفاده می‌شود.

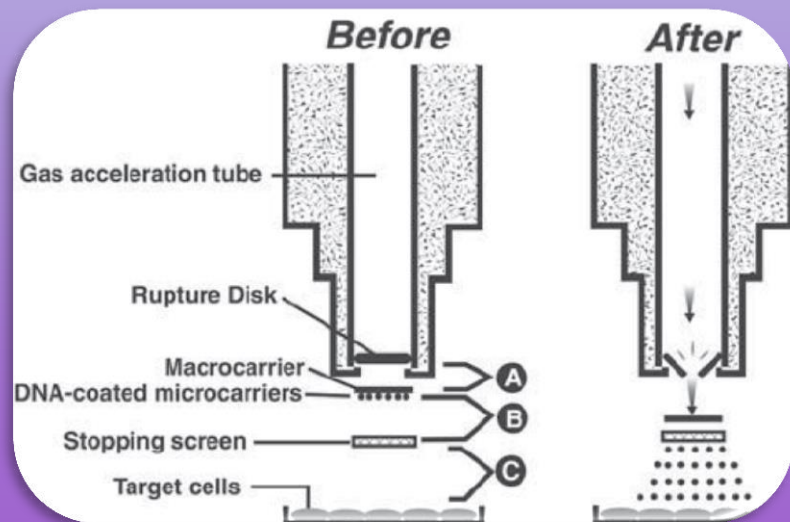
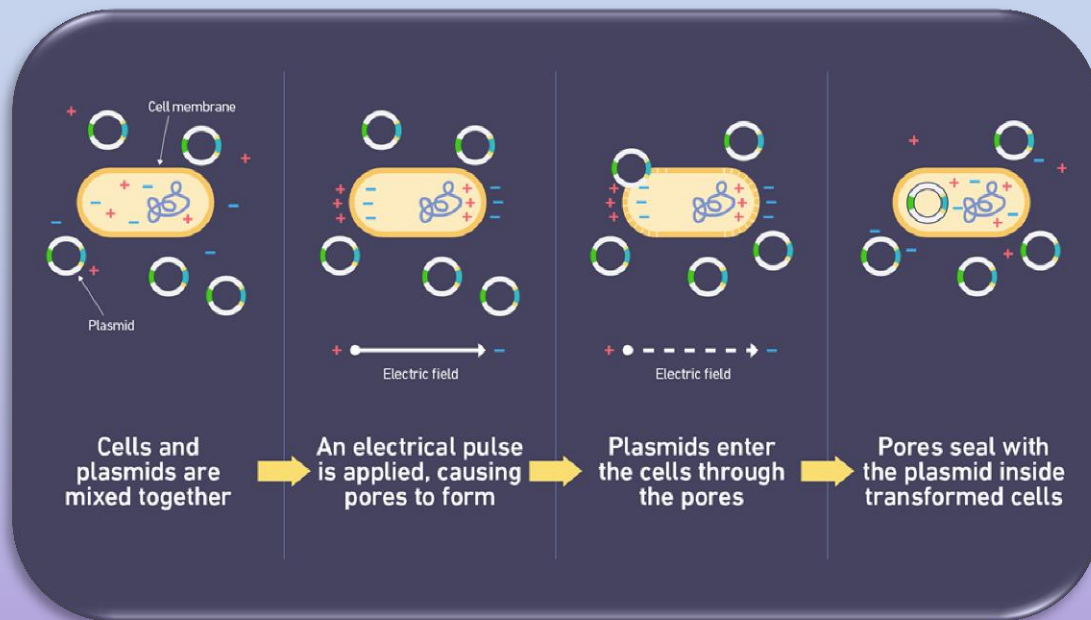
- انواع روش‌های انتقال DNA به سلول‌های میزبان (باکتری)
- ۱_ ترانسفورمیشن با یون‌های دو ظرفیتی (Transformation):
- در این روش با استفاده از غلظت‌های مناسب یون‌های دو ظرفیتی مانند (Ca^{2+}) از محلول کلرور کلسیم ($CaCl_2$) که در مجاورت باکتری قرار داده می‌شود نفوذپذیری غشای سلولی شده افزایش می‌یابد. برای اینکار DNA نوترکیب (پلاسمید) را با باکتری مجاور کرده و غلظت‌های مناسب $CaCl_2$ به محیط، افزوده می‌شود، یون‌های Ca^{2+} بر روی غشا باکتری اثر گذاشته و فرآیند انتقال DNA را تسهیل می‌کند. این روش یکس از ساده‌ترین و متداول‌ترین روش‌های انتقال DNA می‌باشد. البته در این روش از پلی‌اتیلن گلیکول (PEG) نیز استفاده می‌شود که باعث افزایش میزان برخورد DNA با غشای سلول میزبان می‌گردد.

• ۲- الکتوروپوریشن (Electroporation)

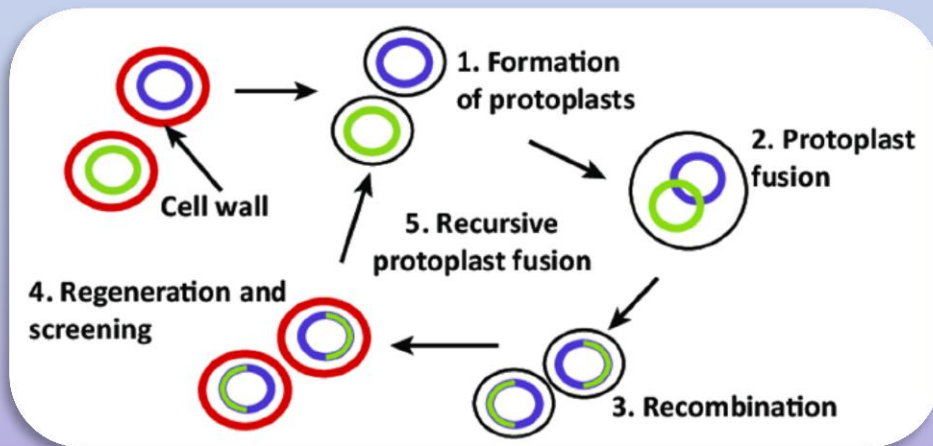
- در این روش به جای استفاده از تأثیر یون‌های دوظرفیتی از جریان (شوک) الکتریکی استفاده می‌شود. جریان الکتریکی باعث ایجاد منافذ بسیار ریزی در غشای سیتوپلاسمی می‌شود که از این طریق قطعات DNA به داخل سلول می‌زبان وارد می‌شوند.

• ۳- تفنگ اسید نوکلئیک (Nucleic acid gun)

- اساس، در این روش با استفاده از تفنگ‌های میکروسکوپی با گلوله‌ی طلا که بر روی آن مولکول‌های DNA قرار گرفته می‌باشد و DNA نو ترکیب به داخل سلول می‌زبان شلیک می‌شود.

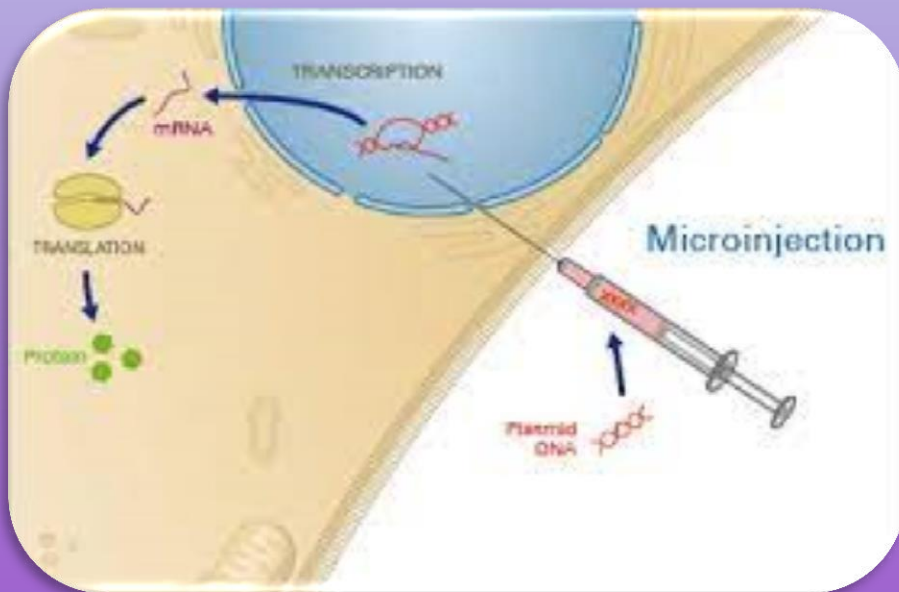

• ۴- اتصال پروتوپلاسمی (Protoplasm Fusion)

- این روش بیشتر در مورد سلول‌های گیاهی و مخمر به کار می‌رود. در این روش ابتدا با روش‌های مکانیکی یا آنزیمی دیواره ی سلولی باکتری‌ها یا مخمر یا سلول‌های گیاهی حذف شده و سپس سلول‌های بدون دیواره که حامل ژن مورد نظر می‌باشند با سلول‌های دیگر در محیط مناسب مجاور ترکیب می‌شوند. ادغام سلول‌ها با همدیگر منجر به انتقال خصوصیات و ایجاد سلول‌های جدید می‌گردد.

• ۵- تزریق با سرنگ میکروسکوپی (Microinjection)

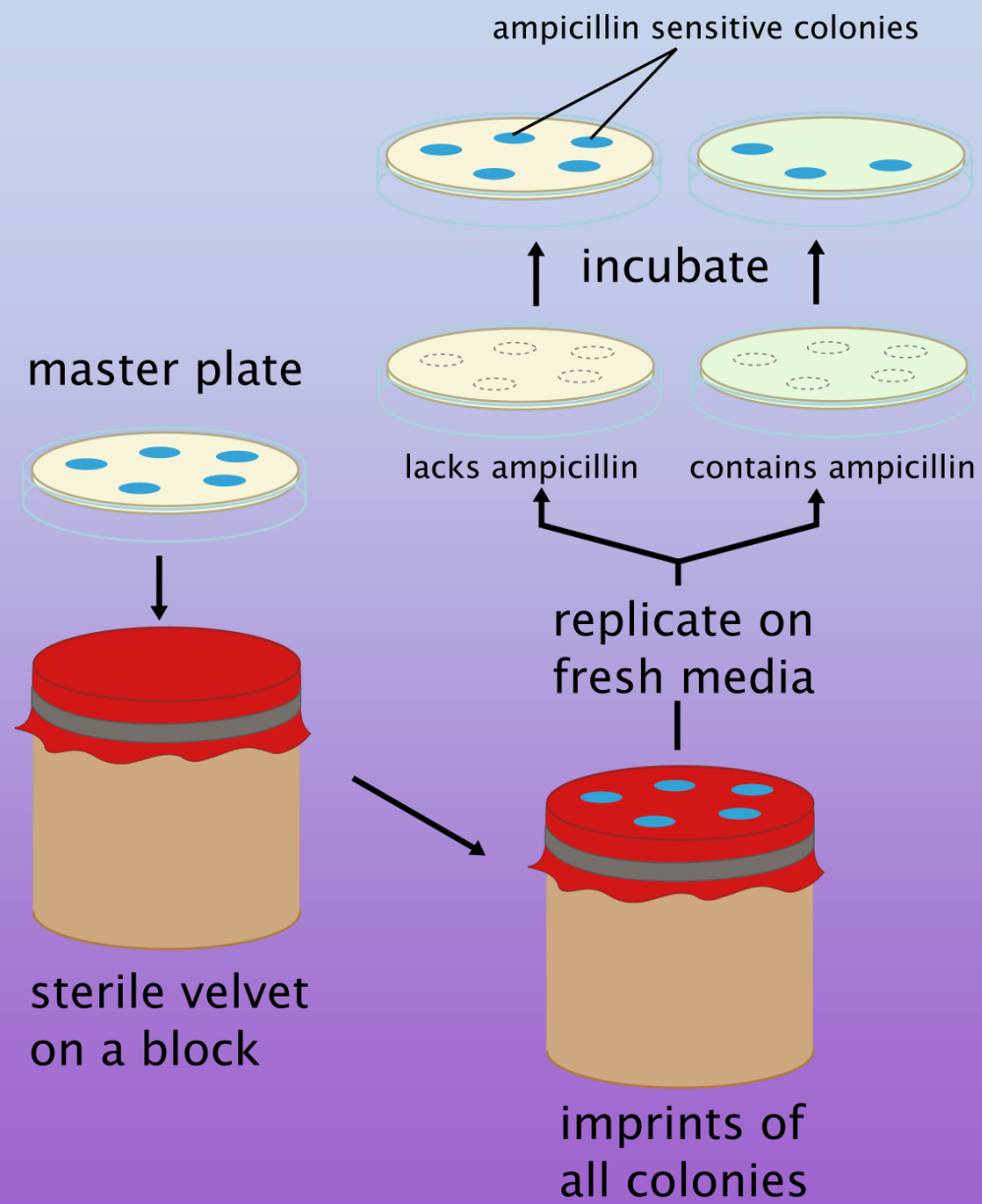
- در این روش (ریزتزریقی) محلول حاوی DNA در مقیاس تزریق بسیار کم به وسیله ی یک سرنگ میکروسکوپی به داخل سلول میزبان تزریق می‌شود. عملیات فوق با کمک میکروسکوپ‌های متصل به سرنگ‌های تزریق که برای این منظور ساخته شده‌اند انجام می‌گردد.

- چگونگی انتخاب سلول‌های باکتری حاوی پلاسمید از باکتری‌های ترانسفورم نشده

- ۱- روش آبی/سفید (blue/white method):

- یکی از راه‌های انتخاب استفاده از شاخص‌های انتخابی موجود بر روی حامل‌هاست. مثلا توانایی مصرف مواد که پرمصرف‌ترین مورد استفاده ژن بتا-گالاکتوزیداز می‌باشد. این ژن سنتز آنزیمی به همین نام را کد می‌کند که پیوند بتا-گالاکتوزیدی بین گالاکتوز و گلوکز را می‌شکند.

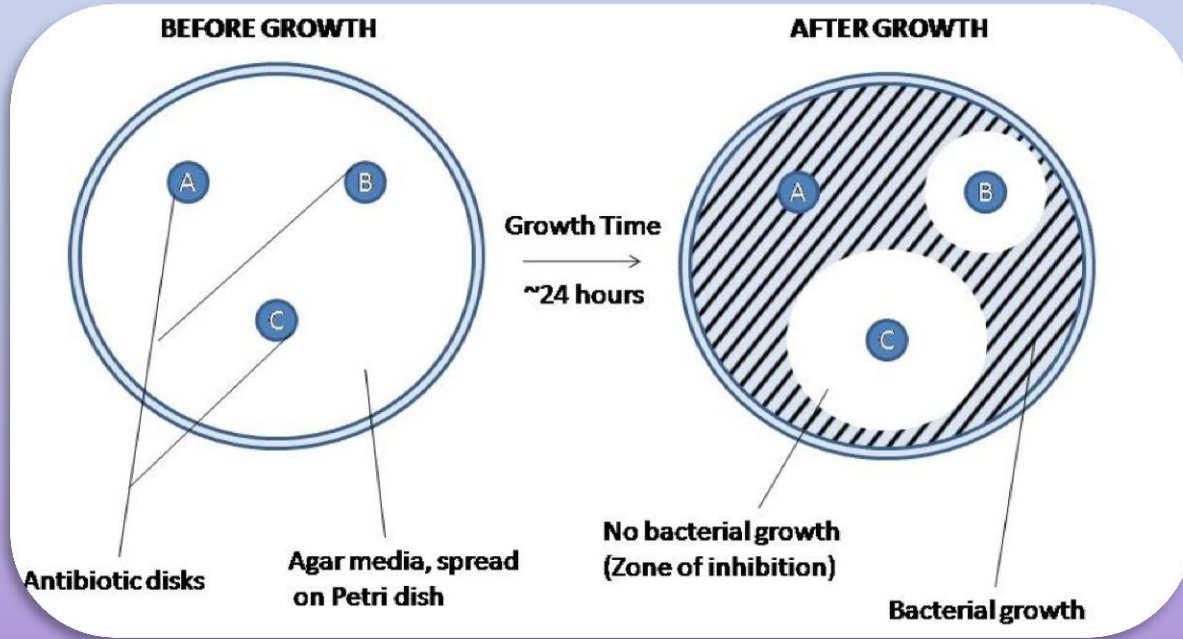
- در این روش از پلاسمیدهایی نظیر PUC19 استفاده می‌شود که دارای ژن یک زیرواحد A آنزیم بتا گالاکتوزیداز می‌باشند. این پلاسمیدها زانی که وارد میزبان ی که ژن زیرواحد B آنزیم بتاگالاکتوزیداز را دارد می‌شود، در اثر کامل شدن (Complementation) آنزیم فعال ایجاد می‌گردد. پس از انجام عمل ترانسفورمیشن مخلوط باکتریایی را (حاوی باکتری ترانسفورم شده و ترانسفورم نشده) بر روی محیط کشت حاوی ماده W-gal کشت می‌دهند. این ماده در حضور آنزیم بتاگالاکتوزیداز شکسته شده و تولید گالاکتوز و ماده ی رنگی ۵-برومو ۴- کلروایندول می‌کند که رنگ آبی دارد. بنابراین بر روی پلیت X-gal آگار، کلنی حاوی پلاسمید موردنظر (ترانسفورم شده) به رنگ آبی و کلنی های باکتری میزبان (ترانسفورم نشده) بدون حامل به رنگ سفید دیده می‌شوند. بدین وسیله می‌توان باکتری‌های ترانسفورم شده را انتخاب نمود.

• ۲- روش پللیت‌های همانندسازی (Replica plating)

- یکی دیگر از روش‌های انتخابی کلنی‌های حاوی پلاسمید موردنظر (ترانسفورم شده) ایجاد پللیت‌های همانندسازی می‌باشد. به این ترتیب که باکتری‌های مورد بررسی را بر روی یک پللیت رشد می‌دهند، سپس توسط یک پارچه مخمل یا یکی صفحه کاغذ نیتروسولوز مناسب استریل که بر روی یک استوانه کشیده شده است کلنی‌های رشد یافته را از پللیت اول جدا و به دو پللیت مختلف انتقال می‌دهند که یکی از این دو پللیت انتخابی و دیگری کامل است. با رشد کلنی‌ها روی این دو پللیت می‌توان کلنی‌های تغییر یافته را انتخاب و حتی نسبت آن‌ها را به کلنی‌های تغییر نیافته تعیین کرد.

• ۳- روش انتخاب آنتی‌بیوتیک (Antibiotic Selection)

- در این روش از ویژگی مقاومت به آنتی‌بیوتیک‌ها استفاده می‌شود. برحسب وجود نوع ژن مقاومت به آنتی‌بیوتیک در پلاسمید موردنظر، آنتی‌بیوتیک مصرفی در محیط کشت انتخاب می‌گردد.
- بنابراین تنها باکتری‌های حاوی پلاسمید در محیط انتخابی واجد آنتی‌بیوتیک مناسب رشد می‌نمایند.

• در این جلسه با روش ترانسفورماسیون با استفاده از یون‌های دو ظرفیتی و تهیه سلول‌های باکتریایی مستعد (Component) و همچنین تکثیر DNA پلاسمیدی آشنا می‌شوید. همچنین از روش انتخاب آنتی‌بیوتیک جهت تشخیص سلول‌های واحد پلاسمید استفاده خواهد شد.

مواد و محلول‌های مورد نیاز:

- کلروکلسیم ۰.۱ مولار (دما ۴ درجه سانتی‌گراد، سرد)

- محیط کشت LB استریل

- DNA پلاسمیدی مناسب (PUC19 یا PBR322)

- استوک باکتری اشرشیاکلاهی سویه HB101

- پلیت‌های LB آگار با آمپی‌سیلین

o: Making LB Agar Plates with
the antibiotic **Ampicillin**

وسایل مورد نیاز

- سانتریفیوژ با دور ۴ هزار جهت رسوب باکتری ها

- میکروسانتریفیوژ

- لوله های شیشه ای ۱۵ میلی لیتری استریل

- بن ماری ۴۲ درجه سانتی گراد

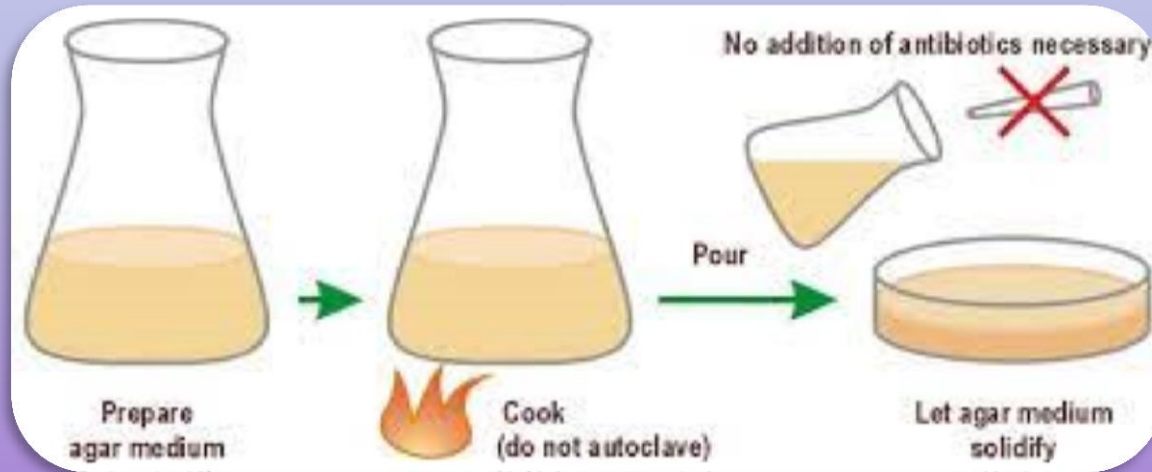
- بن ماری ۳۷ درجه سانتی گراد

- پیپت های ۰.۵ و ۱ میلی لیتری استریل

- اپندرف استریل (تعدادی)

- شعله ی آتش

- سمپلر های ۲۰۰، ۵۰۰ و سمپلر های متغییر و سرسمپلر استریل

روش کار:

۱- محلول باکتری‌ها را که روز قبل با تلقیح یک کلنی در ۵ میلی‌لیتر محیط

LB استریل کشت داده‌اید تا OD مناسب به دست آید جهت انجام مراحل بعدی آماده کنید.

۲- باکتری‌ها را در دور ۴ هزار در دقیقه (RPM) به مدت ۱۰ دقیقه رسوب داده و محیط رویی را دور بریزید.

۳- سلول‌ها را روی یخ به مدت ۵ دقیقه انکوبه کرده و سپس رسوب باکتریایی را در ۲ میلی‌لیتر کلرور کلسیم ۰.۱ مولار سرد به طور کامل مخلوط کنید. (چند دقیقه ورتکس نمایید)

۴- سوسپانسیون سلولی را در دور ۴ هزار به مدت ۵ دقیقه سانتریفیوژ کنید، چند دقیقه لوله‌ها را داخل یخ نگه دارید و محلول رویی را دور بریزید.

۵- مراحل ۳ و ۴ را تکرار کنید. رسوب را با کمی از محلول رویی توسط سمپلر خارج و به اپندرف سرد منتقل کرده و با مختصری سانتریفیوژ در دور ۶۰۰ RPM سلول‌ها را رسوب دهید و محلول رویی را با سمپلر خارج کنید.

۶- سلول‌ها را در ۲۰۰ میکرولیتر کلرور کلسیم سرد حل کنید. سپس به مدت ۱ سلعت روی یخ انکوبه نمایید. (در صورت

۷- ۱ میکرولیتر از DNA پلاسمیدی (۱۰۰ نانوگرم) به سلول‌ها اضافه کنید و به مدت ۱۵ الی ۳۰ دقیقه روی یخ انکوبه نمایید.

۸- سلول‌ها را به بن ماری ۴۲ درجه منقل نموده و ۳ دقیقه شوک حرارتی دهید.

۹- سلول‌ها را بلافاصله به ظرف یخ منتقل نموده و ۲ دقیقه انکوبه کنید.

۱۰- به سلول‌های ۰.۵ الی ۱ میلی‌لیتر محیط LB استریل بدون آنتی‌بیوتیک اضافه نمایید و به مدت ۳۰ دقیقه در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد انکوبه نمایید. هر از چندگاه با تکان دادن لوله‌ها سلول را در محلول به صورت سوسپانسیون نگه دارید.

۱۱- سلول‌ها را با سانتریفیوژ مختصر (۱ دقیقه در دور ۶ هزار RPM) در ته ایندرف جمع نموده و سپس به ظرف‌های کشت حاوی LB آگار با آمپی‌سیلین منتقل نموده و خوب گسترش دهید. سپس به مدت ۲۴ ساعت در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد انکوبه نمایید تا کلنی‌های باکتریایی ظاهر شوند.

*توجه: قبل از انتقال باکتری‌ها، پلیت‌های آگار حاوی آمپی‌سیلین را از یخچال خارج نموده و چند دقیقه در دمای ۳۷ درجه سانتی‌گراد قرار دهید تا گرم شوند.

۱۲- پس از ظهور کلنی‌های مجزا، پلیت‌ها را از آون خارج نموده و بصورت وارونه در یخچال قرار دهید و تا هفته‌ی آینده نگهداری کنید.

